

قرار است فیلمی از زندگی «عمر مختار» ساخته شود با بازی عمر شریف و کارگردانی «نجدت انزور» و این نشان از شخصیت ضد استعماری و استبدادی عمر مختار و اهمیت آن برای مسلمانان دارد

دوباره عمر مختار

شیر صحرا

مجید قربانی

خیلی بچه بودیم که فیلمی از تلویزیون پخش شد که مناسب بچه‌ها نبود اما پیرمرد مهربانی که نقش اول فیلم را داشت با بچه‌ها خیلی مهربان بود و به آنها درس می‌داد، باعث شد تا آخر آن را ببینیم. آن فیلم تا امروز بعد از سال‌ها در ذهنمان نقش بسته. حالا می‌دانیم آن پیرمرد سفیدپوش که سرانجامش اعدام بود کسی نبود جز «عمر مختار» با بازی آنتونی کوئین در فیلم شیر صحرا به کارگردانی مصطفی عقاد کارگردان فقید سوری. و حالا بعد از سال‌ها دوباره قرار است فیلمی از زندگی «عمر مختار» ساخته شود با بازی عمر شریف و کارگردانی «نجدت انزور» و این نشان از شخصیت ضد استعماری و استبدادی عمر مختار و اهمیت آن برای مسلمانان دارد و حالا می‌خواهیم در این شماره این شخصیت را به شما معرفی کنیم.

از شخصیت مُلهم (الهام گرفته) از تربیت قرآنی او پدیدار شود. او زهد و تقوا را با جهاد و پیکار درهم آمیخت و خانقاه‌ها بی را که در آنها فقط به عبادت می‌پرداختند، به مراکز جنگ و جهاد علیه بیگانگان تبدیل کرد. شاید راز موفقیت او در مبارزه طولانی با ایتالیا شیوه منحصر به فردش باشد. با هجوم ناگهانی و برق آسا در چند دقیقه ضربه‌های سهمگینی بر دشمن وارد می‌آوردند و با همان سرعت صحنه را ترک می‌کردند. بدین ترتیب آنان علاوه بر کشتن و به اسارت گرفتن نظامیان ایتالیایی مجال هیچ گونه عکس العمل و دفاعی را به آنها نمی‌دادند. شبیخون‌های پراکنده مختار و مقاومتشان، ایتالیایی‌ها را به فکر چاره انداخت. تجهیزات و وسایل جنگی را که عموماً از طریق مصر و سودان می‌رسیدند را سد کردند و دور خطوط مرزی را سیم خاردار کشیدند و مسیر ارسال مهمات را تحت کنترل شدید قرار دادند. کوهستان‌هایی که روزی او و یارانش از فراز آن دشمنان را هدف قرار می‌دادند نا امن گشته بود تا اینکه سرانجام در ۱۱ سپتامبر ۱۹۳۱ عمر مختار به دست ایتالیایی‌ها گرفتار شد. هنگام دستگیری عمر مختار سخنانی گرانمایه ایراد کرد که حائز اهمیت است «همانا دستگیری و اسارت من به دست ایتالیا در پی تحقق اراده خداوند عزوجل بود. من اکنون در چنگال حکومت اسیر هستم و خداوند سبحان متعال سرنوشت مرا به دست دارد. اما بدانید که من هیچ وقت به اختیار تسلیم نشده‌ام.» هنگامی که مختار اسیر شد گرازبانی در

او مرامت و تلخی یتیم بودن را در خردسالی چشید. یتیم بود و دل شکسته و دل شکسته دردهای مردم را بهتر احساس می‌کند. وقتی چنین قلبی با ایمان مزین شود و حب خداوند در آن جای گیرد به قلبی نورانی و مهربان تبدیل می‌شود و در همه حال به خداوند پناه می‌برد و همیشه به ضغفاء و بینوایان محبت می‌کند. عمر مختار برای اتمام تحصیلات به خانقاه چغوب رفت و ۸ سال در آنجا ماند. لازم به یادآوری است که این خانقاه‌ها «مدارس» وابسته به نهضت نوپای سنوسیه بود. سنوسیه فرقه‌ای از مجاهدان صوفی در آفریقای شمالی و منسوب به سید محمد بن علی سنوسی (۱۸۵۹-۱۷۹۱) بود. سنوسیه در دفاع از اسلام و جنگ با دشمنان شور و حرارت بسیار به خرج می‌دادند. عمر مختار که پرورش یافته مکتب اسلام بود به عنوان برجسته ترین عالم سنوسی به مقام رهبری خانقاه القصور در جبل الأخضر منصوب شد. او تا سال ۱۹۱۱ میلادی (شروع حمله ایتالیا به لیبی) مانند دیگر علماء به انجام وظایف متعارف مشغول بود. اما حضور ایتالیایی استعمارگر سبب شد تا بعد دیگری

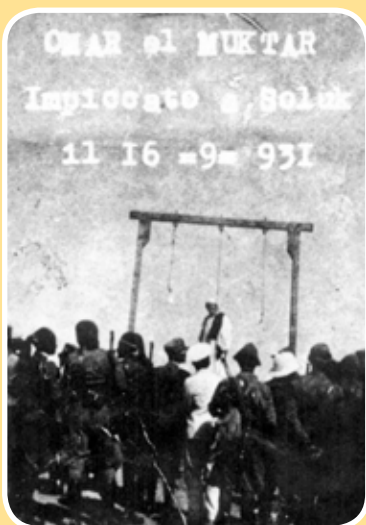
عمر مختار

یکی از بزرگان می‌گوید اگر می‌خواهید فرزندان دلیر و شجاع داشته باشید، برایشان از افسانه‌ها و اسطوره‌ها تعریف کنید. در این مقال کسی به شما معرفی می‌شود که حقیقتی است برگرفته افسانه و اساطیر. شرح حالی این مرد شرح حال روح بخش است. روحش سرشار از ایمان عمیق به خدا و عشق شدید به برپادارنده آسمانها و زمین. علاقه زیاد به شهادت در راه خدا داشت. او مظهر صبری پایان ناپذیر و نبردی مستمر و رویارو تا آخرین قطره خون است که همراه یاران اندکش با امپراطوری ایتالیا جنگید. سست نشد، ذلیل نگردید و آرام نشست و ضعف نشان نداد. جنگید و جنگید ... «عمر مختار» از پدر و مادری صالح در سال ۱۸۵۸ میلادی در یکی از بخشهای ایالت برقه لیبی به دنیا آمد. پدر سید مختار هنگام سفر به مکه مکرمه برای ادای فریضه حج وفات یافت. زنش حاجیه عایشه، مادر مختار همراه او بود. به این هنگام عمر مختار و برادرش در خانقاه «زنزور» درس می‌خواندند و اولین حادثه قابل توجه در زندگی عمر مختار است.

آخرین جملات عمر مختار قبل از اعدام:

«ما تسلیم نمی‌شویم... پیروز می‌شویم
یا کشته می‌شویم... و این پایان کار
ما نیست... بلکه بر شما واجب است
که مبارزه کنید. با مبارزان آینده و
مبارزانی که در پی آنها خواهند آمد.
اما من عمرم از شما طولانی‌تر خواهد
بود»

روم بود. در حالی خبر دستگیری به او رسید که با قطار عازم فرانسه بود. با شنیدن خبر از ادامه سفر منصرف شد و با هواپیما به طرابلس آمد تا بدون فوت وقت دستور دادگاه ویژه نظامی دهد. هنگامی که مؤمنین به محاکمات فرمایشی که از طرف استعمارگران ترتیب داده می‌شود، آورده می‌شوند، فرشتگان بر پیشانی‌شان بوسه می‌زنند و رحمت آسمانی بر سر آنان می‌بارد و خداوند سبحان به قلوبشان آرامش عطا می‌کند و این رازی بود که مختار از آن بهره‌مند بود و گزایانی از اینها هیچ نمی‌دانست. محاکمه عمر مختار در تاریخ ۱۵ سپتامبر ۱۹۳۱ که یک محاکمه فرمایشی بود آغاز شد. این محاکمه از آغاز تا اتمامش فقط یک ساعت و پانزده دقیقه طول کشید. ایتالیایی‌ها یک روز قبل از آغاز محاکمه طناب‌دار را آماده کرده بودند و ترتیب اجرای حکم را هم داده بودند. نکته مهم این دادگاه صحبت آخر رئیس دادگاه بود که به مختار گفت: «چیزی برای گفتن داری؟» مختار جواب منفی داد. دادگاه وارد شور شد. بعد از مدتی رئیس دادگاه حکم اعدام عمر مختار را قرائت کرد. او با شنیدن این حکم فقط گفت: «آنا لله و آنا الیه راجعون». رئیس دادگاه مشتاق بود معنی زمزمه عمر مختار را بفهمد. از مترجم خواسته شد تا ترجمه کند. پس از اینکه معنی عبارت برای همه روشن شد، آثار عمیق در وجود تمام ایتالیایی‌ها که در این محاکمه حضور داشتند ظاهر شد. آنها

علاوه بر اندوه و حیرت‌شان، از شجاعت و قهرمانی مختار به قساوت حکم نیز فکر می‌کردند. اراده خداوند اینگونه محقق شد که این افراد وسیله‌ای برای انجام خواست خداوند شوند تا با این حکمت ربانی، آن قهرمان خدایش را در حالی که شهید است ملاقات کند. عظمت در زندگی و عظمت در مرگ چه شگفت مردم بی‌سر و صدا می‌میرند. طبق عادت مرسوم حکم اعدام دور از چشم مردم اجرا می‌شود.

اما خداوند رضایت نداد و خواست تا بدینوسیله عمر مختار را بلند مرتبه کند. به ایتالیایی‌ها الهام کرد که هزاران نفر از مردم را در لحظه اجرای حکم جمع کنند که شاهد اجرای حکم باشند تا عظمت و امتحان مختار را مشاهده کنند. و چقدر بزرگ‌تر از آنچه انتظار داشته بودند. برآستی که ثابت قدم و استوار پا به میدان شهادت نهاد و بی‌وقفه کلام خداوند را تکرار می‌کرد که: «اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمد رسول الله»

عمر مختار ۲۰ سال با ایتالیا جنگید

در مدت ۲۰ ماه ۲۶۳ جنگ با ایتالیایی‌ها داشت. این غیر از جنگ‌هایی است که او مدت ۲۰ سال با متجاوزان ایتالیایی‌ها به ثبت رسانده بود.

عمر مختار با اینکه کتابی در بیداری مسلمانان و طبیعت استبداد نوشت، اما عملیات او به عنوان کتابی عملی، در نهایت به خود آگاهی مسلمانان در طیف وسیعی منجر شد.

منبع:
ویکی‌پدیا، اسلام‌نت،
خبرگزاری تقریب

همانا دستگیری و اسارت من به دست ایتالیا در پی تحقق اراده خداوند عزوجل بود. من اکنون در چنگال حکومت اسیر هستم و خداوند سبحان متعال سرنوشت مرا به دست دارد. اما بدانید که من هیچ وقت به اختیار تسلیم نشده‌ام